

แพทย์สตรีดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๕

แพทย์หญิงอัมพร เบญจพลพิทักษ์
(ด้านบริหาร)

ตำแหน่งปัจจุบัน อธิบดีกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

การศึกษา

- แพทยศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๓๓
- วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๓๓
- Certificate in Alcohol and Addiction Study โดยทุนการศึกษาจาก International Center of Stanford University พ.ศ. ๒๕๔๑
- อบรมหลักสูตรนักบริหารการแพทย์และสาธารณสุขระดับสูง รุ่นที่ ๒๗ พ.ศ. ๒๕๕๔
- อบรมหลักสูตร Advanced Management Program ที่ Columbia Business School พ.ศ. ๒๕๕๕
- อบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ ๗๘ (นบส. ๑) พ.ศ. ๒๕๕๖
- อบรมหลักสูตร: นักบริหารระดับสูง หลักสูตรที่ ๒ (นบส. ๒) รุ่นที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๖๑
- อบรมหลักสูตรผู้ตรวจราชการระดับกระทรวง พ.ศ. ๒๕๖๓
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ ๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๔

การทำงาน

- ผู้อำนวยการศูนย์สุขภาพจิตที่ ๑๓ กรมสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๑
- ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๖
- ผู้อำนวยการสถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๑
- รองอธิบดีกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒
- ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓
- อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔
- อธิบดีกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๔ - ปัจจุบัน

รางวัลเชิดชูเกียรติ

- โล่ประกาศเกียรติคุณ ดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างดียิ่ง พ.ศ. ๒๕๔๙ จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม

- โล่ประกาศเกียรติคุณ นักบริหารโรงพยาบาลดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๙ ประเภทนักบริหารโรงพยาบาลเฉพาะด้าน (สังกัดกระทรวงสาธารณสุข)
- รางวัล “World Autism Awareness Day 2015” ในฐานะบุคคลที่สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคลออทิสติก จากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เครือข่ายองค์กรบุคคลออทิสติกประเทศไทย
- รางวัล “Golisano Global Health Leadership Awards 2017” ส่งเสริมความก้าวหน้าในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้แก่บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จากมูลนิธิโกลิซาโน (Golisano Foundation) และ สเปนเชียลโอลิมปิกสากล
- โล่รางวัล “ผู้เสียสละเพื่อสังคม” เนื่องในวันสตรีสากล ประจำปี ๒๕๖๕ จาก พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
- โล่รางวัล “ผู้เสียสละเพื่อสังคม” ประจำปี ๒๕๖๕ จาก นายจตุติ ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กิจกรรมและผลงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

- วิทยากรรายการวิทยุ “จิตแจ่มใส กายเป็นสุข” สถานีวิทยุศึกษา FM 92 และรายการ “สุขภาพจิตเด็ก” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรายการวัยใสสร้างสรรค์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกระทรวงศึกษาธิการ
- วิทยากรรับเชิญ รายการซัวร์ซุรอส สถานีโทรทัศน์ช่อง 3HD
- วิทยากรอบรมเครือข่ายหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และอื่นๆ อีกมากมาย เช่น บริษัทการบินไทย บริษัทดูเม็กซ์ บริษัทไทยประกันชีวิต ธนาคารแห่งประเทศไทย
- ออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ดำเนินการป้องกันและลดการบาดเจ็บการจราจรทางถนน เขตสุขภาพที่ ๕
- ออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ โครงการหน่วยแพทย์อาสาเฉพาะทางร่วมใจ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ ๕ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จังหวัดราชบุรี

ผลงานการศึกษาและวิจัย

- การศึกษาการดำเนินงานโครงการดูแลทารกและแม่ที่มีโรคซึมเศร้าหลังคลอด ในโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด โดยได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) พ.ศ. ๒๕๖๒
- เอกสารวิจัยส่วนบุคคลเรื่อง กัญชา: จากคุณสมบัติทางการแพทย์สู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ลักษณะวิชาการเศรษฐกิจ โดยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๓ ประจำปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔
- การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบด้านสุขภาพจิตของประชาชนต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโคโรนาไวรัส (โควิด ๑๙) เขตสุขภาพที่ ๕ โดยได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) พ.ศ. ๒๕๖๔

ผลงานเชิงประจักษ์

ขณะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์สุขภาพจิตที่ ๑๓ (กรุงเทพมหานคร) แพทย์หญิงอัมพร เบญจพลพิทักษ์ ได้บริหารงานและประสานความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยสัมพันธ์ภาพที่ดีเป็นที่ชื่นชมจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย อีกทั้งได้ร่วมคลี่คลายปัญหายาเสพติดที่มีความสำคัญมากในช่วงนั้น จนได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติการดำเนินงานยาเสพติดในชุมชน และเมื่อดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสุขภาพจิต (ในปัจจุบันแยกเป็น ๒ หน่วยงาน คือกองบริหารระบบบริการสุขภาพจิต และกองส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพจิต) ได้ประสานกับหน่วยงาน ทั้งในกระทรวงและนอกกระทรวงสาธารณสุข ทำให้เกิดผลงานต่าง ๆ มากมาย

ต่อมา เมื่อได้รับแต่งตั้งผู้อำนวยการสถาบันราชานุกูล ซึ่งมีหน้าที่ดูแลพัฒนาสติปัญญาเด็ก ทั้งเด็กปกติและเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้ตั้งใจแก้ปัญหาอย่างจริงจัง พร้อมทั้งมีการถ่ายทอดและวางเป้าหมายระยะยาวในการทำงานทำให้ผู้บริหารในยุคต่อมาสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง ในด้านการบริหาร ได้พัฒนาระบบการเบิกจ่ายของสถาบันราชานุกูล จนทำให้มีสถานะการเงินแข็งแกร่ง มีเงินบำรุงเพียงพอในการพัฒนา โรงพยาบาลอย่างต่อเนื่อง ได้จัดให้มีโครงการดูแลพัฒนาเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา และ Down's syndrome อย่างต่อเนื่อง จนได้รับคำชื่นชมจากผู้ปกครองเป็นอย่างมาก ได้รับเกียรติจาก The International Association for the Scientific Study of Intellectual and Developmental Disabilities (IASSIDD) ให้เป็นเจ้าภาพการประชุมวิชาการนานาชาติในระดับเอเชียแปซิฟิก (IASSIDD 4th Asia-Pacific Regional Congress 2017) และได้สนับสนุนให้เด็กพิเศษ นำเสนอผลงานต่าง ๆ สู่เวทีนานาชาติได้ ทั้งที่ไต้หวัน ญี่ปุ่น และประเทศเพื่อนบ้านอื่น ๆ รวมทั้งผลักดันการดำเนินโครงการ Special Olympic Thailand เป็นผลสำเร็จอย่างดียิ่ง ได้รับรางวัลจากมูลนิธิโกลิซานโน (Golisano Foundation)

เมื่อได้รับตำแหน่งรองอธิบดีกรมอนามัยในระยะต่อมา ได้มีผลงานที่สำคัญ ได้แก่ ผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานในและนอกกระทรวงสาธารณสุข รวมไปถึงมหาวิทยาลัยและภาคเอกชน ทำให้มีผลงานโดดเด่นในระดับนานาชาติ และได้นำเสนอผลงานในการประชุม Workshop on Experience Sharing of Nutrition Surveillance in ASEAN นอกจากนี้ยังพัฒนางานต่าง ๆ ของกรมอนามัยอีกมากมาย จนมีผลให้เด็กไทยได้มี IQ เฉลี่ยสูงขึ้น จาก ๙๔ (พ.ศ. ๒๕๕๔) เป็น ๑๐๒.๘ (พ.ศ. ๒๕๖๔)

ด้วยผลงานอันเป็นที่ประจักษ์ของแพทย์หญิงอัมพร เบญจพลพิทักษ์ จึงได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารระดับสูง แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข เขตสุขภาพที่ ๕ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งได้พัฒนาระบบการส่งต่อผู้ป่วยระหว่างเขตสุขภาพแบบไร้รอยต่อ และมีการปรับแผนการดำเนินงาน Service Plan ทั้งด้านโรคเมร็งและโรคหัวใจ ให้มีศูนย์รังสีรักษาเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งได้จัดระบบการส่งต่อผู้ป่วยโรคหัวใจที่จำเป็นต้องรับการสวนหัวใจและการผ่าตัดหัวใจ ให้สามารถได้รับ

การรักษาเพิ่มขึ้นในโรงพยาบาลหลักที่เป็นศูนย์หัวใจ ทั้งโรงพยาบาลนครปฐม ราชบุรี และสมุทรสาคร และยังได้ขยายความร่วมมือกับโรงพยาบาลเอกชนในเครือข่ายเขตสุขภาพที่ ๕ ให้รับรักษาผู้ป่วยโรคหัวใจเหล่านี้เพิ่มเติมอีกด้วย

ในด้านการพัฒนาบุคลากร ได้วางแผนพัฒนาบุคลากรระดับปฏิบัติงานให้มีความรู้ ความชำนาญ ทั้งในวิชาชีพและการทำการวิจัย โดยจัดการอบรมและทำงานวิจัยในระดับเขตสุขภาพในเรื่องโควิด-๑๙ หลายเรื่อง เช่น การตรวจวินิจฉัยโรคโควิด ๑๙ โดยการตรวจน้ำลาย ผลกระทบทางสุขภาพจิตของโควิด-๑๙ ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ได้ ทั้งผลการวิจัยและการอบรมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในการทำงานวิจัยมากขึ้น และยังได้เล็งเห็นถึงความขาดแคลนผู้บริหารในอนาคตอันใกล้ จึงจัดให้มีการอบรมพัฒนาผู้บริหารระดับรองซึ่งเป็นการเตรียมตัวเข้าสู่ตำแหน่งในช่วงต่อไป โดยเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานสูงจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิเช่นเดียวกับที่ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ใช้ในการอบรม

ผลงานสำคัญในตำแหน่งนี้ คือการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉินในช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด-๑๙ ซึ่งผลงานในการระบาดรอบแรกนั้น สามารถควบคุมการระบาดได้เป็นอย่างดี แม้ว่าจะมีจุดเริ่มต้นที่จังหวัดสมุทรสาครโดยมีผู้ป่วยเป็นจำนวนมากก็ตาม และได้มีบทบาทสำคัญในการจัดการงานวิจัยเกี่ยวกับโควิด-๑๙ โดยมีการเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องในหลายโรงพยาบาลของเขตสุขภาพที่ ๕ ทำให้ทั้งสามารถควบคุมโรค และได้ผลงานวิจัยในเวลาเดียวกัน

เมื่อแพทย์หญิงอัมพร เบญจพลพิทักษ์ ได้รับตำแหน่ง อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้มองเห็นถึงภารกิจสำคัญในการพัฒนาให้สมุนไพรไทยและการแพทย์แผนไทยได้มีโอกาสร่วมเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาัญญาและกัญชงในฐานะพืชสมุนไพร เพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ทางวิทยาศาสตร์ ได้ตั้งเป้าหมายให้เกิดการยอมรับสมุนไพรไทยและยาไทยจากทุกวงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวงการการแพทย์แผนปัจจุบัน ในการระบาดของโรคโควิด-๑๙ ระลอกต่อมา ได้เร่งรัดให้มีการติดตามผลการวิจัยเรื่องการใช้ยาฟ้าทะลายโจรในการรักษาโรคโควิด-๑๙ ที่มีอาการน้อย ตลอดจนการสรุปผลการวิจัยและนำไปสู่การนำยาฟ้าทะลายโจรเข้าในบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร เพื่อใช้ในการรักษาโรคโควิด-๑๙ นอกจากนี้ ได้มีการวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดลเรื่องการใช้กระชายรักษาโรคโควิด-๑๙ ทำให้เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจของยาไทยและสมุนไพรไทยในเวทีโลกเป็นอย่างมาก และทำให้การพัฒนาสมุนไพรไทยมีการเติบโตขึ้นมากกว่า ๖ เท่าตัว

ต่อมา เมื่อได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสุขภาพจิต ได้สร้างความร่วมมือระหว่างกรมสุขภาพจิต กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการยุติความรุนแรง และร่วมมือกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการดูแลผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่ ทำให้ผู้ป่วยที่ด้อยโอกาสสามารถเข้าถึงการรักษาได้มากขึ้น จากผลงานการผลักดันความร่วมมือในการช่วยเหลือ

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส/กลุ่มเปราะบางทางสังคมอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน แพทย์หญิงอัมพร เบญจพลพิทักษ์ จึงได้รับรางวัลผู้เสียสละเพื่อสังคม จากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในปี พ.ศ.๒๕๖๕ นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมและพัฒนางานของกรมสุขภาพจิตอย่างต่อเนื่อง ในเวทีโลก อาทิเช่น งานประชุม World Health Assembly (WHA) ที่เมือง Geneva ประเทศ Switzerland

นอกจากนี้ ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพจิตแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ซึ่งจะนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ.๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อใช้เป็นแนวทางสำคัญสำหรับการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตในประเทศไทย โดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ตลอดจนมีการผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ ผ่านกลไกอนุกรรมการประสานงาน เพื่อบังคับใช้กฎหมายสุขภาพจิตระดับจังหวัด ได้ครบถ้วนทุกจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดการร่วมกันแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตภายในจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรมโดยพหุภาคี โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ นี้ ได้วางแผนการดำเนินการทางยุทธศาสตร์ในรูปแบบใหม่ที่มีการเชื่อมโยงในการทำงาน ทั้งในมิติของยุทธศาสตร์ที่สำคัญและประเด็นปัญหาหลักของสุขภาพจิตเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ ได้มีความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุข เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการแก้ปัญหาสุขภาพจิตของประเทศ และจากผลงานที่โดดเด่นนี้เอง ทำให้กรมสุขภาพจิตภายใต้การนำของแพทย์หญิงอัมพร เบญจพลพิทักษ์ ได้รับรางวัลเลิศรัฐประจำปี พ.ศ.๒๕๖๕ ถึง ๑๒ ประเภท